

Ribnjačarstvo Garešnica

Ribnjačarstvo Jugoslavije dobilo je još jednog proizvođača slatkovodne ribe — »Ribnjačarstvo Garešnica«. Smatramo potrebnim da čitaoc Ribarstva Jugoslavije upoznamo sa osnovnim podacima ovog ribnjačarstva.

SMJEŠTAJ I VELIČINA

Ribnjaci Garešnica smješteni su na desnoj obali rijeke Ilove i protežu se od ceste Garešnica — Uljanik (Daruvar) do sela M. Vukovje u dužini 8 km. Hidrološka situacija uvjetovala je što su ribnjaci dugi i uski iz čega proizlaze veći transportni i organizacioni troškovi.

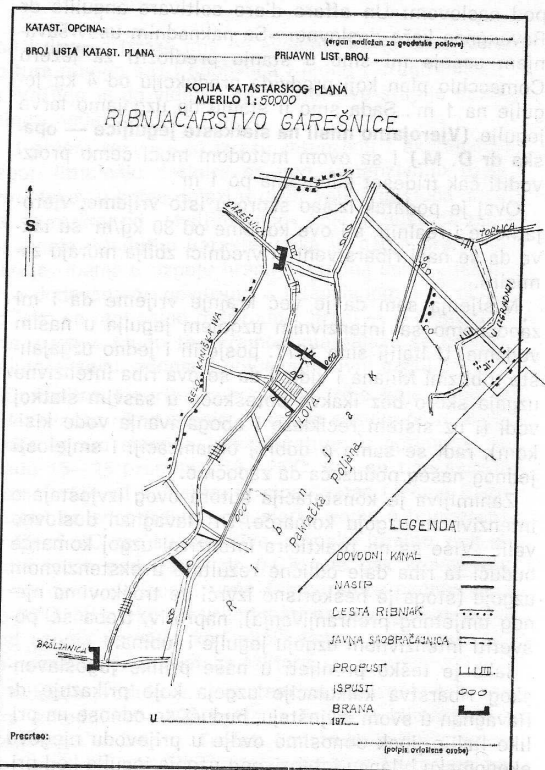
Ukupna proizvodna površina do sada izgrađenih ribnjaka iznosi 470 ha sa 9 ribnjaka i 20 zimovnika. Proizvodne površine su veličine od 10—126 ha, a zimovnici čine 100×25 (korisna površina $90 \times 17 = 1500 \text{ m}^2$). Pored izgrađenih 470 ha u gradnji se nalazi cca 180 ha u dva ribnjaka ispod sela Hrastovac. Ova dva tovinjaka nisu vezana na vodoopskrbu gore opisanih ribnjačarskih površina, već na neke zajedničke objekte Ilove i Toplice zajedno sa Ribnjačarstvom Poljana.

IDEJA O GRADNJI I PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA

Ideja o izgradnji ribnjaka prisutna je u Garešnici dvadesetak godina a naročito je porastao interes društveno-političke zajednice sa raslojavanjem sela i otpuštanjem tada plavljenih livada za duži porez. Realizacija ove ideje pospješena je dolaskom »Agrokombinata« Zagreb na ovo područje, a definitivna odluka donijeta je nakon održane vodoprivredne rasprave u Garešnici 1. VI 1971. godine. Nakon opsežnih konzultacija projektni zadatak izradili su Drobina Ivo i Doležal Mirko, projektnu dokumentaciju V.Z. Bjelovar (glavni projektant Karaula Željko dipl. ing.), a kontrolu projekta Institut za slatkovodno ribarstvo ing. Bauer Jerko. Radove je pretežno izvodila V.Z. Daruvar.

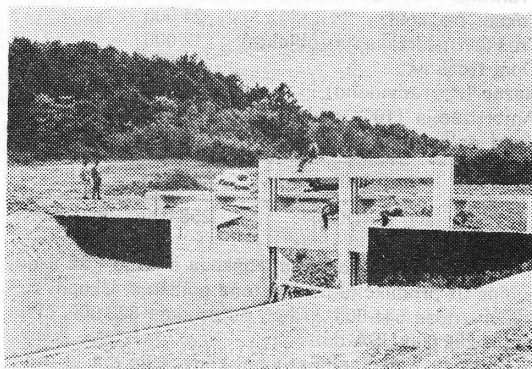
ORGANIZACIJA PROIZVODNJE I SNABDJEVANJE VODOM

Ribnjaci su projektirani kao dio proizvodnog sistema ribnjačarstva »Agrokombinata« Zagreb, te je ovo ribnjačarstvo trebalo služiti isključivo za tov, nisu projektirana mrestilišta i mladičnjaci. Sticanjem okolnosti, Ribnjačarstvo se razvilo kao potpuno samostalni proizvodni pogon od proizvodnje mlada do konzumne ribe. Zadnje dvije godine proizvodimo šaranski mlad za tržište. Proizvodnju mjesečnjaka mlada šarana i soma organizirali smo u zimovnicima koristeći hipofizaciju, a manje ribnjake (10 ha) koristimo kao rastilišta i za prirodni mrijest šarana. Ove godine

uspjeli smo na otvorenim objektima bez cuger aparata proizvesti mlad biljojeda za što najvećih zasluga ima mr. Runac Mira.

Ribnjačarstvo se snabdjeva vodom iz vodotoka Garešnica i Bršljanice ukupnog sliva 192 km^2 . Odnos sliva i ribnjačarskih površina 40 : 1 daje garanciju za normalno gospodarenje, tim više što su upusti dimenzionirani da mogu uhvatiti veliki vodni val. Kod većih ribnjaka upusti su sa šest rešetaka. Međutim

Ribnjačarstvo Garešnica u izgradnji

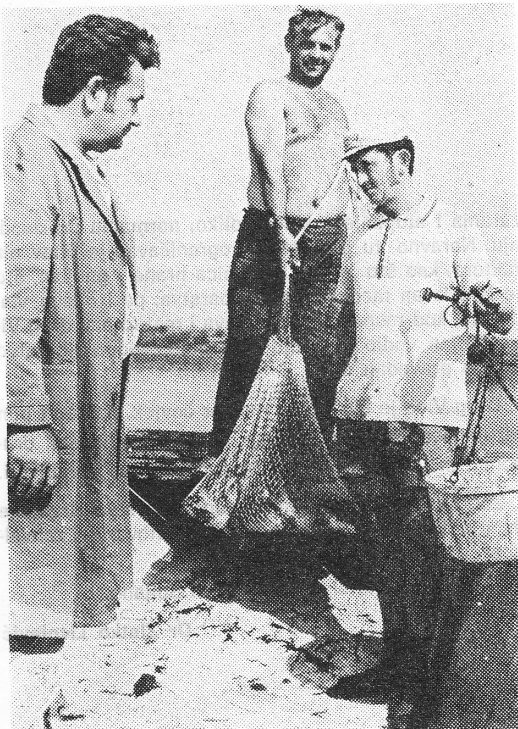
činjenica da Garešnica a naročito Bršljanica u ljetnim mjesecima oskudjevaju vodom, nalaže da treba dobro gospodariti vodom. Olakšavajuća okolnost je, što dio toviljnjaka smješten uzvodno od zimnjaka omogućava korištenje 60—100 cm vodostaja za pogon zimnjaka, odnosno za punjenje nizvodno smještenih toviljnjaka.

OBJEKTI

Glavni objekti za snabdjevanje vodom su dvije brane na Garešnici i Bršljanici spojene lateralnim — dovodnim kanalom koji snabdijeva sve ribnjake vodom. Cijelo ribnjačarstvo ima 9 ribnjaka, 4 sa po cca 100 ha, 5 sa po cca 10 ha. Upusti na velikim objektima sa 6 rešetaka a ispusti sa 2—3 rešetke. Sva izlovna mjesta spojena su tvrdom cestom, tako da se za transport koriste kamioni i traktori sa prikolicama. Ceste nisu spojene u jednu cjelinu, tako da se za 1. 2. 3. i 9. ribnjak koristi javna saobraćajnica. Ribnjačarstvo ne posjeduje vlastiti skladišni prostor za smještaj žitarica, već se koristi silosima PIK koji su kapaciteta 2.000 vagona.

DINAMIKA GRADNJE I VRIJEDNOSTI OBJEKATA

Ribnjačarstvo se gradilo relativno dugo, ali ne radi tehničkih kapaciteta izvođača već isključivo radi finansijskih sredstava. Prvi ribnjak od 126 ha izgrađen je 1971. godine a slijedeći ribnjaci kao i pojedini objekti građeni su prema raspoloživim sredstvima PK Garešnica koji je bio investitor. 1972. godine proizvedene su prve količine konzumne ribe. Mlad za nas

Sa pokusnog ribolova

Kolektiv ribnjačarstva Garešnica

obezbjeđen je na Ribnjačarstvu Narta. Zimnjak je pušten u pogon 1976. godine od kada je ribnjačarstvo osposobljeno da može samostalno postojati. Matice potiču uglavnom iz Ribnjaka Pisarovina i Crna Mlaka i nešto iz Poljane. U prvim godinama proizvodnje pomoć oko smještaja konzumne ribe kao i razne opreme i repromaterijala potrebnih za proizvodnju pružili su ribnjaci Narta, Poljana, Pisarovina i Crna Mlaka.

Vrijednost cijelog ribnjačarstva danas iznosi

zemljište	4.161,573
građevni objekti (nasipi, brane, ceste)	19.198,087
oruđa za rad (čamci, mreže itd.)	983,244
Ukupno:	24.342,904
	ili po ha 52.000

ORGANIZACIONO USTROJSTVO

Proizvodnja i administracija prve dvije godine vodena je u upravi (Zajedničke službe) PK Garešnica, zatim je osnovana OOUR Ribnjačarstvo i klaonica jer su obe djelatnosti bile u izgradnji sa malim brojem zaposlenih. Sada nakon osposobljavanja 470 ha proizvodnih površina i dovršenja komunalne klaonice i hladnjače ove djelatnosti su razdvojene. OOUR Ribnjačarstvo ima zaposleno 42 radnika i posluje u sastavu PIK Garešnica. Kombinat ima ukupno 8 OOUR i cca 700 zaposlenih.

PROIZVODNA TRŽIŠNA ORIJENTACIJA

Kao i na ostalim šaranskim ribnjačarstvima proizvodi se šaran, som, smud i biljojedi. Kako su ribnjaci novi i relativno bez bolesti, uzgoj mlada daje odlične priraste zdrave mladi, te ćemo i u buduće uzgajati šaranski mlad.

Klasičnu prodajnu mrežu ribe Kombinat nema namjeru osnivati. Nešto žive ribe plasirano na splitsko područje preko ribarnica gdje se drži morska riba i pastrve. Na beogradskom tržištu riba se uglavnom plasira preko OOUR Ribopromet Daruvar a u izvoz preko Poslovne zajednice Zagreb. Suinvestitori smo Tvornice za preradu ribe u Daruvaru i predpostavljamo da sadašnje stanje tehnike (rashladni prostori) i uopće standarda, traži nove oblike ponude ribljeg mesa, za što nova tvornica ima dobre preduvjete. Naučnom i suvremenom propagandom moguće je krug potrošača ribe još više proširiti.

Doležal Mirko dipl. ing.
PIK »Garešnica«